

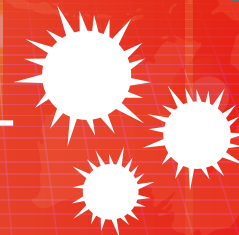

TOPDev

Báo cáo thị trường IT Việt Nam quý 1/2020 - Phần 1
Tổng hợp thị trường mùa dịch Covid-19

**CÁC CÔNG TY CÔNG NGHỆ
VIỆT NAM**

THỜI COVID-19

Trong tâm bão, doanh nghiệp hóa dữ thành lành.

Một màu xám buồn ảm đạm phủ lên nền kinh tế toàn cầu trong mùa dịch Covid-19, một sự kiện đáng buồn mà lịch sử nhân loại lần đầu được chứng kiến trong một thế kỷ qua. Mọi tầng lớp nhân dân, và các doanh nghiệp lớn nhỏ đều bị ảnh hưởng sâu rộng bởi cơn bão Covid-19, trong đó có cả lĩnh vực công nghệ. Chiến dịch bắt buộc của chính phủ “Cách ly toàn xã hội” khiến các doanh nghiệp phải bật chế độ “sinh tồn”, hàng loạt các biện pháp cắt giảm chi phí được đưa ra.

Tuy nhiên chúng ta luôn thấy ánh sáng trong những thời khắc khó khăn nhất, đó chính là sự linh động và sáng tạo trong việc thích ứng của nhiều doanh nghiệp trong nước. Việt Nam là một trong những đất nước có dân số trẻ trên thế giới, với dân số 100 triệu người và hơn 150 triệu thiết bị di động 70% có kết nối Internet, có vẻ như Việt Nam đã có sự chuẩn bị cho sự thay đổi đặc biệt là việc số hóa doanh nghiệp trong ngày càng được thúc đẩy mạnh mẽ hơn bao giờ hết.

Các từ khóa *#SocialDistancing* *#WorkFromHome* đã là những chủ đề nóng được nhiều người đề cập trong thời gian gần đây. Các doanh nghiệp đã hóa dữ thành lành như thế nào? Đã chuyển mình như thế nào trong giai đoạn khó khăn? Trong báo cáo lần này, TopDev sẽ khắc họa phần nào bức tranh chuyển đổi số của thị trường công nghệ tại Việt Nam, đồng thời gợi ý các giải pháp phù hợp cho các doanh nghiệp cần sự hỗ trợ trong thời điểm này.

NGUYỄN HỮU BÌNH
CEO - TOPDEV

CÁC CÔNG TY CÔNG NGHỆ

Chuyển Mình Như Thế Nào?

QUY ĐỊNH

Những quy định nội bộ kịp thời đáp ứng các thông tư chính phủ, đảm bảo an toàn y tế cho công ty, cộng đồng và đảm bảo vận hành doanh nghiệp.

- ✓ Tuân thủ quy trình mới
- ✓ Nhân viên phải nhanh chóng thích nghi với các công cụ làm việc mới
- ✓ Thông tin nội bộ được cập nhật kịp thời & minh bạch
- ✓ Tuân thủ các biện pháp phòng chống dịch bệnh Covid-19 do Bộ Y Tế công bố

TỔ CHỨC VÀ ĐIỀU HÀNH REMOTE WORK

CÔNG CỤ

Áp dụng các giao thức làm việc trên các nền tảng công nghệ giúp quản lý và tối ưu năng suất làm việc:

- ✓ Chấm công
- ✓ Quản lý dự án, tiến độ công việc và phân công
- ✓ Giao tiếp trực tuyến: văn bản và video
- ✓ Quản lý nhân viên và thông tin nội bộ (duy trì tương tác và kết nối)

QUY TRÌNH

Triệt để áp dụng “chuyển đổi số”, thay thế các bước tiếp xúc trực tiếp hoặc thủ công, theo dõi và cải tiến đều đặn

- ✓ Mô tả công việc rõ ràng
- ✓ Tổ chức lại các phương thức truyền đạt thông tin
- ✓ Tuân thủ deadline chặt chẽ
- ✓ Cập nhật tình trạng công việc hàng ngày
- ✓ Đóng khung thời gian hiệu quả
- ✓ Tài liệu hóa quy trình làm việc

Ba yếu tố chính: **cải cách lại quy định, ứng dụng công cụ quản lý, và tinh gọn quy trình** sẽ mang tính quyết định giúp các doanh nghiệp có thể tái định hình được cách quản lý, giúp cho luồng công việc vẫn có thể được diễn ra một cách trôi chảy nhất.

CÁC CÔNG TY CÔNG NGHỆ

Thay Đổi Để Tồn Tại

Về việc ứng phó nhanh, nhiều doanh nghiệp đã cho các phòng ban thiết kế ngay quy trình để đảm bảo công việc. Các mô hình quản lý dần chuyển giao từ offline sang online, sau đó tiếp tục triển khai làm việc "work from home" chỉ 50% nhân viên còn làm việc tại văn phòng. Tuy nhiên điều này không phải dễ dàng với hầu hết các doanh nghiệp, đặc biệt là các doanh nghiệp lớn có bộ máy vận hành phức tạp. Theo khảo sát cho thấy, các doanh nghiệp IT dường như ít chịu ảnh hưởng của đợt dịch bệnh lần này, tuy nhiên họ vẫn hạn chế nhiều hoạt động không thật sự thiết yếu nhằm đảm bảo dòng tiền giúp công ty vượt qua giai đoạn khó khăn này.

THÍCH ỨNG NHANH

66% doanh nghiệp

- Giữ vững hoạt động doanh nghiệp, thiết kế quy trình làm việc mới
- Áp dụng làm việc tại nhà đảm bảo Social Distancing
- Diễn tập để tối ưu mô hình
- Ứng dụng công nghệ triệt để
- Xây dựng văn hóa công ty "thời chiến"

CẮT GIẢM CHI PHÍ

22% doanh nghiệp

- Xây dựng kế hoạch tài chính thay thế
- Hạn chế các chi phí không quan trọng, giữ quỹ tiền mặt dự phòng
- Tiết kiệm tài nguyên chung, tái phân bổ lượng công việc
- Giảm giờ làm & lương nhân viên dựa trên thỏa thuận tự nguyện giữa doanh nghiệp và người lao động

SA THẢI NHÂN SỰ

7% doanh nghiệp

- Cắt giảm số lượng nhân sự
- Đóng cửa chi nhánh, văn phòng phụ

NGƯNG HOẠT ĐỘNG

5% doanh nghiệp

- Tạm ngừng hoạt động
- Đóng cửa hoặc tuyên bố phá sản

NHỮNG GIẢI PHÁP LÀM VIỆC Thích Ứng Covid19

Với tất cả những gì chúng tôi đề cập phía trên, chúng ta sẽ có những công cụ để có thể hỗ trợ tốt hơn tất cả các phòng ban chuyển hóa phần nào công ty thành một môi trường tốt hơn kể cả trước và sau mùa dịch bệnh. Hãy cùng TopDev nhìn qua các công cụ online hiện đang là một phần không thể thiếu của các công ty công nghệ Việt Nam hiện nay.

LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ

Sẽ phải là người tiên phong trong việc truyền lửa cũng như tạo động lực cho nhân viên có thể làm việc tại nhà một cách hiệu quả, đồng thời phổ cập và cập nhật các quy trình và giải pháp mới giúp nhân viên có thể báo cáo được minh bạch hơn.

NHÂN VIÊN

Một trong những kỹ năng quan trọng cần chú ý là kỹ năng truyền đạt thông tin. Các nhân viên cần học cách tạo thói quen mới trong việc thông báo kết quả công việc cho người quản lý để nắm tiến độ. Đồng thời, họ cũng cần làm quen với việc sử dụng những ứng dụng trong việc brainstorm ý tưởng online cùng nhau. Điều này sẽ khác với khi gặp mặt, nhưng qua thực tế cho thấy, nếu cải thiện kỹ năng trao đổi thông tin, hiệu quả công việc sẽ tăng đáng kể.

HR & ỨNG VIÊN

Mặc dù hiện nay nhiều công ty đã và đang áp dụng mô hình làm việc từ xa, nhưng bộ phận nhân sự vẫn phải đảm bảo các giải pháp để duy trì bộ máy nhân lực của công ty. Vì vậy, chúng ta có thể nghĩ đến các giải pháp công nghệ cụ thể hơn cho việc quản lý chăm sóc ứng viên cũng như phỏng vấn các ứng viên qua các mô hình online. Ngoài ra, cũng thường xuyên có các hoạt động kết nối với các nhân viên hiện tại nhằm trấn an và duy trì văn hóa của công ty.

DEVELOPMENT TEAM

Bản chất team này đã quá quen thuộc với các công cụ và phương thức làm việc trực tiếp và quản lý dự án. Tuy nhiên, làm việc thiếu tương tác trực tiếp cũng sẽ đem đến những thách thức không nhỏ về việc hiểu đúng tính chất và tìm ra cách giải quyết vấn đề nhanh nhất. Kỹ năng giao tiếp cũng là điểm yếu của nhiều bộ phận lập trình viên, đây sẽ là thời điểm để cải thiện và giúp cho việc diễn đạt ý tưởng diễn ra hiệu quả và thích hợp hơn bao giờ hết.

1

RÈN LUYỆN Ý THỨC CÁ NHÂN

Ý thức cá nhân cũng là một trong những chìa khóa quan trọng giúp việc work from home được thực hiện một cách hiệu quả nhất. Tuy nhiên, với sự hỗ trợ các công cụ giúp quản lý task, minh bạch công việc của tất cả các thành viên trong team, các cá nhân sẽ có thể tự chủ động hơn trong việc theo dõi và thúc đẩy bản thân mình để hoàn thành công việc đúng thời hạn.

2

VĂN HÓA CÔNG TY

Các công ty cũng cần xây dựng một văn hóa tương hỗ lẫn nhau trong công việc (đây là điều quan trọng mà không phải công ty nào cũng có) trong giai đoạn khó khăn này. Việc xây dựng tính tương hỗ sẽ là chiếc đòn bẩy giúp đẩy nhanh tiến độ công việc dù tất cả các nhân viên không ngồi cùng nhau. Họ sẽ phản hồi với nhau nhanh hơn và tích cực hơn. Việc này có thể được xây dựng bằng các cuộc họp scrum nhanh gọn hiệu quả mỗi ngày, giúp các nhân viên có thể tương tác với quản lý nhiều hơn nhằm phản hồi với nhau về những bất cập trong công việc, từ đó xây dựng tinh thần giải quyết công việc mang tính đồng đội.

3

BẮM CHẮC KPI VÀ ĐỊNH NGHĨA RÕ CHẤT LƯỢNG CÔNG VIỆC

Hiện nhiều công ty vẫn chưa thật sự có quy chuẩn rõ ràng trong việc quy chuẩn chất lượng công việc cũng như KPI cụ thể trong công việc. Điều này dẫn tới nhiều sự khó khăn trong khâu quản lý đặc biệt là làm việc từ xa. Nhân viên nộp sản phẩm, sắp nhìn ngao ngán. Vì vậy xác định rõ quy chuẩn thông qua các công cụ sẵn có sẽ giúp cả người quản lý lẫn nhân viên có chung hệ quy chế, từ đó có thể căn cứ vào một quy chuẩn nhất định để việc làm việc từ xa không bị quá nhiều bất cập.

DOANH NGHIỆP MUỐN LÀM VIỆC TỪ XA SẼ CẦN MỘT Văn Phòng Online

Workplace Online (hay văn phòng online) sẽ là nơi mô phỏng lại quy trình và môi trường làm việc của một công ty nhằm đảm bảo quy trình làm việc và vận hành toàn bộ doanh nghiệp online một cách trơn tru. Đó là nơi có thể báo cáo được tình hình của team IT, team marketing, tình hình bán hàng của đội sales, bộ phận nhân sự, dịch vụ khách hàng... Như vậy người điều hành doanh nghiệp mới nắm bắt được hoạt động của công ty một cách hiệu quả.

NHÓM NHỎ

Làm việc thì mọi thứ chỉ xoay quanh các tác vụ thuần “công việc”. Các công cụ sẽ đơn giản hơn, bạn chỉ cần những công cụ đơn giản miễn phí và dễ dùng ai cũng có thể nắm bắt rất nhanh.

TOÀN BỘ DOANH NGHIỆP

Nếu bạn muốn toàn bộ doanh nghiệp remote work bao gồm tất cả bộ phận sales, marketing, nhân sự, kế toán, tài chính... thì chúng ta sẽ phải cần tới một phần mềm quản lý doanh nghiệp online hoàn chỉnh hơn, nằm ngoài phạm vi của những công cụ quản lý công việc thông thường.

NHỮNG CÔNG CỤ LÀM VIỆC

Thích Ứng Covid-19

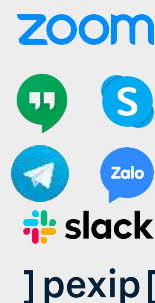
CHẤM CÔNG CHECKIN

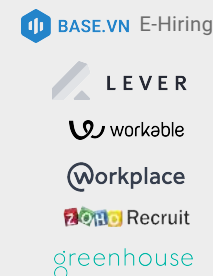
QUẢN LÝ TIẾN ĐỘ, PHÂN CÔNG & KẾT QUẢ CÔNG VIỆC:

GIAO TIẾP CHAT & VIDEO LÊN NGÔI:

QUẢN LÝ NHÂN SỰ:

Sau một thời gian ngắn sử dụng chat qua trao đổi công việc, nhân viên và cả quản lý có thể sẽ mất tập trung. Vì việc ứng dụng thêm các công cụ sẽ giúp mọi thứ được tổ chức tốt hơn.

- ✓ Chat chỉ nên dùng để trao đổi nhanh, công việc cần được giao qua các công cụ khác như Asana, Trello, Coda hay Telegram, tổng kết trong Group của công ty hoặc các công cụ khác nếu có.
- ✓ Lập một Group chỉ để đăng tải những thứ rất quan trọng, đảm bảo các nhân viên không bỏ lỡ thông tin quan trọng từ công ty.
- ✓ Các quản lý cần hệ thống lại cách giao việc, không được thực hiện như thói quen đột xuất là yêu cầu nhân viên làm ngay tức khắc, điều đó sẽ phá vỡ lịch trình công việc đã được hoạch định theo quy trình và kế hoạch của mỗi người. Những thứ nhỏ đó có thể biến thành một vấn đề lớn sau này

TUYỂN DỤNG IT MÙA DỊCH CÓ GÌ KHÁC?

Với thực trạng hiện nay, thị trường tuyển dụng cũng có nhiều sự ảnh hưởng, tuy nhiên thực tế cho thấy, nhiều công ty lớn vẫn tiếp tục tuyển dụng để chạy dự án. Các doanh nghiệp và tổ chức nhỏ hơn có thể sẽ chuyển hướng sang tuyển nhỏ giọt hoặc thậm chí là ngưng hẳn tuyển dụng. Bộ LĐ-TB-XH dự báo ước tính sẽ có trên 250.000 lao động trong doanh nghiệp bị mất việc làm và hàng triệu lao động sẽ bị ngừng việc. Nếu tình hình dịch còn diễn biến xấu, sẽ có đến 2 - 3 triệu lao động có nguy cơ bị ngừng việc trên toàn thị trường.

Theo thống kê của Bộ Kế hoạch & Đầu tư, ba tháng đầu năm, trung bình mỗi tháng có 11.630 doanh nghiệp rút lui khỏi thị trường do tác động của Covid-19. Tính từ ngày 1/1 đến 26/3, hơn 153.000 người đã mất việc làm, phải nộp hồ sơ hưởng trợ cấp thất nghiệp và hàng triệu lao động bị ngừng việc.

CÁC CHUYỂN BIẾN TRONG MÙA DỊCH

Ngành Tuyển Dụng IT

Khác với những ngành khác, do tính chất công việc, thị trường lao động IT vẫn không bị ảnh hưởng quá nhiều, một số doanh nghiệp IT lớn tại TP.HCM và Hà Nội đã cho toàn bộ nhân viên làm việc tại nhà mà vẫn không gây ảnh hưởng nhiều đến tiến độ công việc. Mức lương của thị trường này cũng vì thế mà không có quá nhiều thay đổi so với 3 quý cuối năm.

Hiện nay các phòng ban nhân sự đang ráo riết chuẩn bị cho nhiều giải pháp để có thể duy trì lượng nhân viên của công ty. Một trong những giải pháp các phòng ban nhân sự hiện đang áp dụng hiện nay chính là tạo ra một quy trình phỏng vấn trực tiếp ví dụ như sử dụng công cụ như VideoCV, và một số công cụ hỗ trợ khác giúp quy trình tuyển dụng được diễn ra một cách mượt mà hơn.

LẬP TRÌNH VIÊN

Sự Nghĩ Như Thế Nào?

23.9%

Tìm cách bổ sung thu nhập trong mùa dịch

37.5%

Lo sợ bị mất việc hoặc thu nhập bị ảnh hưởng

62.9%

Muốn tranh thủ thời gian bổ sung kiến thức & kĩ năng

12.1%

Tham gia các dự án open-source hoặc dự án cộng đồng

CẦN LẬP RA MỘT QUY TRÌNH & HƯỚNG DẪN CỤ THỂ CHO DỰ ÁN

Vì những sự thay đổi nhất định trong môi trường làm việc, các lập trình viên cũng như team leader cần thiết lập những quy trình chuẩn cũng như những hướng dẫn được tài liệu hóa một cách rõ ràng nhằm giúp các thành viên có thể cùng làm việc theo một quy chuẩn chung, tránh nhiều sai sót không đáng có trong quá trình làm việc.

TRAO ĐỔI CÔNG VIỆC MẠCH LẠC HƠN

Một trong những yếu tố thành công của một đội ngũ hiệu quả là việc trao đổi công việc mạch lạc và đầy đủ, đặc biệt là khi làm việc từ xa. Thậm chí việc trao đổi cần được thực hiện nhiều hơn bình thường, giúp các thành viên trong team biết đồng đội của mình đang làm những gì. Từ đó sẽ có thể hỗ trợ nhau được kịp thời hơn.

THIẾT LẬP THÓI QUEN HÀNG NGÀY

Việc tạo ra hoặc thiết lập lại một thói quen hàng ngày cũng giúp nâng suất làm việc được giữ vững dù có làm việc từ xa hay không. Khi các thói quen được tạo ra cùng nhau nên các thành viên sẽ có thể cùng nhịp làm việc và hỗ trợ nhau được tốt hơn.

GIỮ KHOẢNG CÁCH XÃ HỘI

Việc giữ khoảng cách xã hội cần được thực hiện một cách triệt để, tuy nhiên đó cũng là cơ hội để các lập trình viên có nhiều thời gian để trau dồi chuyên môn cũng như những kỹ năng mềm khác nhiều hơn. Như việc học một ngôn ngữ mới, công nghệ mới, hay cả thiện giao tiếp tiếng Anh trong công việc.

- Stay Productive -

Với một kịch bản lạc quan nhất, chúng ta hoàn toàn có thể kỳ vọng vào việc tình hình dịch bệnh được kiểm soát sớm, các lĩnh vực kinh doanh trong nước sẽ bắt nhịp trở lại trong nửa cuối năm.

Các doanh nghiệp hiện đang kích hoạt chế độ sinh tồn nhưng không nên đánh mất tầm nhìn dài hạn. Đây cũng là cơ hội tốt để quan tâm sâu sát hơn tới khách hàng, tạo ra những sản phẩm và những chính sách hỗ trợ tốt hơn cho khách hàng. Doanh nghiệp cũng nên thật sự tìm hiểu những thay đổi trong nhu cầu và hành vi của khách hàng và đối tác để đưa ra các giải pháp thích ứng nhanh chóng.

3 ĐIỀU TRỌNG YẾU DOANH NGHIỆP CẦN TẬP TRUNG:

01

Doanh nghiệp nên bắt đầu làm quen với việc dùng các công cụ tiên tiến để quản lý công ty, hướng đến số hóa doanh nghiệp (Digital Transformation). Đây sẽ là bước khởi đầu cho việc chuyển mình mạnh mẽ trong nền thời đại số.

02

Cùng nhau hỗ trợ các doanh nghiệp khắc phục các thiệt hại, ví dụ như đưa ra các chương trình, các gói sản phẩm giúp các doanh nghiệp có thể nhanh chóng phục hồi nguồn nhân lực cũng như tái cấu trúc quy trình quản lý và làm việc của công ty.

03

Về mặt tuyển dụng, để có sự chuẩn bị tốt cho phát triển sau mùa dịch, doanh nghiệp cần tập trung tái đầu tư Employer Branding & Candidate Engagement, đây cũng là dịp để doanh nghiệp tối ưu lại nguồn nhân sự cũng như làm mới các phương thức tuyển dụng về sau.

LIÊN HỆ

Như Trương

nhu.truong@applancer.net

033 884 7836

Applancer JSC - TopDev.vn

Xem thêm các báo cáo khác

do TopDev phát hành tại:

<https://topdev.vn/page/bao-cao-it-viet-nam>